

EUROOPA PARLAMENT

2014–2019

Istungidokument

27.4.2015

B8-0396/2015

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 123 lõikele 2

olukorra kohta Nigeerias
(2015/2520(RSP))

Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Ryszard Antoni Legutko, Ryszard Czarnecki, Tomasz Piotr Poręba, Angel Dzhambazki, Beatrix von Storch, Branislav Škripek, Jana Žitňanská
fraktsiooni ECR nimel

RE\1059421ET.doc

PE555.170v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

B8-0396/2015

**Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Nigeerias
(2015/2520(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 27. novembril 2014 Abujas toimunud viiendat ELi ja Nigeeria ministrite tasandil dialoogi,
 - võttes arvesse 2009. aasta Nigeeria ja ELi ühise edasise tegevuse kava,
 - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avaldusi olukorra kohta Nigeerias,
 - võttes arvesse ÜRO peasekretäri avaldusi olukorra kohta Nigeerias,
 - võttes arvesse ÜRO peasekretäri esindaja ja ÜRO Lääne-Aafrika büroo juhi Mohamed Ibn Chambase 8. jaanuari 2015. aasta avaldust olukorra kohta Nigeerias,
 - võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse ÜRO peasekretäri aruannet laste ja relvastatud konfliktide kohta, mis avaldati 1. juulil 2014,
 - võttes arvesse 1981. aasta inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat, mille Nigeeria ratifitseeris 22. juunil 1983,
 - võttes arvesse Cotonou lepingu teist, ajavahemikku 2007–2013 hõlmavat muutmist, mille Nigeeria ratifitseeris 27. septembril 2010,
 - võttes arvesse Nigeeria Liitvabariigi põhiseaduse IV peatükki, milles käsitletakse õigust mõtte-, südametunnistuse- ja usuvabadusele,
 - võttes arvesse Nigeeria valimiskomisjoni 7. veebruari 2015. aasta otsust riigi presidendivalimiste ajastuse kohta,
 - võttes arvesse 28. märtsil 2015 toimunud valimiste tulemusi,
 - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 30. ja 31. märtsi avaldusi presidendivalimiste läbiviimise ja tulemuste kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et Nigeeria majandus on Aafrika riikidest kõige suurem ning tegemist on ELi tähtsa kaubanduspartneriga;
- B. arvestades, et ajavahemikul 2009–2013 andis EL Nigeeriale abi kokku ligikaudu 700 miljonit eurot, millest 200 miljonit eurot eraldati rahu ja stabiilsuse kindlustamiseks,

vaesuse vastu võitlemiseks ja noortele endistele vastupanuvõitlejatele Nigeri jõe deltapiirkonnas töövõimaluste loomiseks;

- C. arvestades, et hoolimata külluslikest ressurssidest on ebavõrdsus Nigeerias maailma üks suurimaid; arvestades, et Nigeerias on laialt levinud ka korrupsioon, mis soodustab majanduslikku ja sotsiaalset ebavõrdust;
- D. arvestades, et presidendivalimised toimusid 28. märtsil 2015; arvestades, et Nigeeria valimiskomisjon otsustas 7. veebruaril 2015, et asjaomased 14. veebruarile kavandatud valimised lükatakse kuus nädalat edasi;
- E. arvestades, et valimised võitis opositsioonikandidaat Muhammadu Buhari ning see oli Nigeerias esimene kord, kui ametisolevat presidenti ei valitud tagasi;
- F. arvestades, et Nigeeria rahu ja stabiilsus on üha suuremas ohus relvastatud islamirühmituse Boko Haram tõttu, mis on külvanud alates 2009. aastast kaost pommirünnakute, tapmiste ja inimröövidega ning mille eesmärk on kehtestada range šariaat, kukutada valitsus ja luua islamiriik;
- G. arvestades, et hinnangute kohaselt hukkus islamistliku terrorirühmituse Boko Haram rünnakutes üksnes 2014. aastal rohkem kui 4000 inimest ja 900 inimest rööviti; arvestades, et ÜRO hinnangul on põgenenud üle 1,5 miljoni inimese ning mäss Kirde-Nigeerias on mõjutanud vähemalt kolme miljonit inimest;
- H. arvestades, et 2015. aasta märtsis töötas Boko Haram lojaalsust äärmusrühmitusele Islamiriik, mis paneb praegu toime vägivallategusid Lähis-Ida eri piirkondades;
- I. arvestades, et Boko Harami kontrolli all on Kirde-Nigeerias praegu arvatavasti enam kui 50 000 ruutkilomeetri suurune ala;
- J. arvestades, et Baga linnas tapeti 3. jaanuaril 2015. aastal Boko Harami seni kõige ohvriterohkemas rünnakus väidetavalt kuni 2000 inimest; arvestades, et Nigeeria valitsus ei ole neid andmeid kinnitanud ning kuigi usaldusväärsete teadete kohaselt hukkusid peamiselt lapsed, naised ja eakad, tapeti valitsuse väitel ligikaudu 150 inimest, kellest enamik olid võitlejad;
- K. arvestades, et Boko Haram on rünnanud ka kirikuid ning usutavasti püüavad võitlejad tekitada usulisi pingeid;
- L. arvestades, et vähemalt 24 inimest tapeti ja mitmed said haavata rünnakus, mille jutlustajateks maskeerunud Boko Harami võitlejad 6. aprillil 2015 Kirde-Nigeerias Borno osariigis mošee lähedal toime panid;
- M. arvestades, et mässuliste üha ägenev vägivald ohustab kogu Lääne-Aafrika julgeolekut;
- N. arvestades, et piiratud vahenditega Nigeeria sõjaväe ees seisab üliraske ülesanne kaitsta tsiviiliskuid suurel territooriumil laiali valgunud pommitajate ja relvastatud võitlejate eest;
- O. arvestades, et mässuliste vastu võetud meetmed ei ole siiani tsiviiliskutele Boko

Harami ohu eest piisavat kaitset pakkunud ning kolmes kirdepoolses osariigis (Adamaoua, Borno ja Yobe) pannakse elanikkonna vastu toime üha ägedamaid rünnakuid ja süsteemseid inimõiguste rikkumisi;

- P. arvestades, et Prantsusmaa juhitud algatuse raames on esitatud Nigeeriale, Nigerile, Kamerunile ja Tšaadile nõudmine, et iga riik saadaks Boko Harami vastu võitlevasse rahvusvahelisse väkke 700 võitlejat, kuid ükski ei ole seda teinud;
 - Q. arvestades, et Boko Haram on vallutanud ja okupeerinud Kirde-Nigeerias mitu linna ning värbab jätkuvalt sunniviisiliselt oma ridadesse tsiviilisikuid, sh palju lapsi;
 - R. arvestades, et 2014. aasta aprillis rööviti Borno osariigis Chibokis asuvast riigikoolist üle 270 tütarlast; arvestades, et neist enamik on endiselt teadmata kadunud; arvestades, et pärast seda on Boko Haram röövinud veel sadu inimesi;
 - S. arvestades, et enam kui 300 000 nigeerlast on vägivalda eest Loode-Kameruni või Edela-Nigerisse põgenenud;
 - T. arvestades, et Boko Harami mässu arutati ELi ja Nigeeria ministrite tasandil hiljuti toimunud dialoogi raames;
 - U. arvestades, et 10. jaanuaril 2015. aastal hukkus Kirde-Nigeerias Maiduguri linnas vähemalt 19 inimest enesetapupommirünnakus, mille pani toime väidetavalt 10-aastane tüdruk, ning see oli kõigest üks juhtum piirkonnas aset leidnud sarnaste rünnakute seerias; arvestades, et järgmisel päeval hukkus Potiskumi linnas kahe naise enesetapupommirünnakutes neli ning vigastada sai enam kui 40 inimest;
 - V. arvestades, et 12. jaanuaril 2015. aastal süüdistas katoliku kiriku Josi (Kesk-Nigeeria) peapiiskop lääneriike Boko Harami ohu ignoreerimises ning ütles, et ülejäänud maailm peab rühmituse laienemise peatamiseks Nigeerias otsustavamalt tegutsema;
 - W. arvestades, et 9. jaanuaril 2015. aastal andis ÜRO pagulaste ülemvolinik teada, et Tšaadist varjupaika otsivate Nigeeria pagulaste arv peaaegu neljakordistus 10 päeva jooksul pärast Boko Harami mässuliste poolt Kirde-Nigeerias toime pandud rünnakuid, mille tagajärjel lahkus kodudest tuhandeid inimesi;
1. võtab teadmiseks hiljutiste presidendivalimiste tulemused ja õnnitleb Muhamma Buharit võidu puhul; nõuab ühtlasi tungivalt, et uus president juhiks Nigeeria stabiilsemasse, rahumeelsemasse ja jõukamasse tulevikku kõigi Nigeeria elanike huvides;
 2. on veendunud, et võimu üleminek valimiste kaudu näitab demokraatia süvenemist Nigeerias ning see võiks olla eeskujuks teistele Aafrika riikidele;
 3. peab kahetsusväärseks Nigeeria valimiskomisjoni otsust lükata algselt 14. veebruarile 2015 kavandatud presidendivalimised edasi;
 4. peab murettekitavaks asjaolu, et Nigeerias valitsev julgeolekuoht võis takistada osasid valijaid hääletama minemast, ning märgib lisaks, et kuigi vaatlejad on valimisi üldiselt kiitnud, on väljendatud mõningat muret pettuse pärast;

5. tunnustab 28. märtsil 2015 toimunud valimistel osalenud Nigeeria elanikke, kellest paljud käisid hääletamas, hoolimata Boko Harami mässuliste põhjustatavast vägivallaohust;
6. mõistab kindlalt hukka jätkuva ja üha intensiivsema vägivalla Nigeerias (sealhulgas laste kasutamise enesetapupommirünnakute toimepanemiseks), mille tagajärjel on tuhanded inimesed hukkunud või vigastada saanud ning veel sajad tuhanded pidanud kodust lahkuma;
7. mõistab hukka süütute meeste, naiste ja laste tapmise ning toetab Nigeeria rahvast nende otsusekindluses võidelda oma riigis terrorismi kõikide vormide vastu;
8. nõuab koordineeritud rahvusvaheliste jõupingutuste tegemist verevalamise lõpetamiseks Nigeerias, kuid on veendunud, et see peab põhinema riikide ja muude asjaomaste osalejate vahelisel suuremal piirkondlikul koostööl;
9. nõuab, et rahvusvaheline üldsus täidaks oma kohustust pakkuda Nigeeriale ja selle elanikele igakülgset poliitilist tuge, aga ka arengu- ja humanitaarabi Boko Harami ohu vastu võitlemiseks ja riigi arengu tagamiseks;
10. kutsub Nigeeria valitsust üles tagama, et Nigeeria sõjaväe käsutuses on Boko Harami ohu vastu võitlemiseks kõik kättesaadavad ressursid;
11. on veendunud, et Nigeeria valitsusel on õigus ja kohustus oma rahvast terrorismi eest kaitsta, kuid rõhutab, et seda tehes tuleb kinni pidada inimõigustest ja õigusriigi põhimõtetest;
12. kutsub Nigeeria valitsust üles täielikult ja põhjalikult uurima kõiki teateid hirmutegude kohta ning võtma kooskõlas õigusriigi põhimõtetega asjakohaseid meetmeid nende vastu, kelle osalemine inimõiguste rikkumistes leiab kinnitust;
13. on veendunud, et Nigeeria poliitilised juhid peavad kasutama 28. märtsil 2015 toimunud valimiste tulemusi selleks, et tõhustada riigi majanduslike ja ühiskondlike probleemide lahendamist, kuna need põhjustavad vägivalla eskaleerumist; kutsub lisaks Nigeeria poliitilisi juhte üles võtma seetõttu ka meetmeid valitsuse tegevuse ebatõhususe, korruptsiooni, halva juhtimise ja riigi naftatulude omastamise vastu;
14. peab kahetsusväärseks, et rahvusvaheline üldsus ei ole siiani suutnud pakkuda Nigeeria rahvale tegelikku tuge ei üha ägeneva vägivalla kontrolli alla saamisel ega ka ühiskondlike ja majanduslike probleemidega tegelemisel;
15. on veendunud, et Nigeeria kohtusüsteemi tuleb viivitamatult reformida, et luua terrorismi vastu võitlemiseks tulemuslik kriminaalõigussüsteem;
16. toetab Nigeeria valitsuse meetmeid, mille eesmärk on võidelda Boko Harami põhjustatava ohu vastu, kuid tuletab Nigeeria valitsusele meelde kohustust tagada selliste meetmete vastavus rahvusvahelisele õigusele;
17. nõuab, et inimõiguste väidetavaid rikkumisi, sh kohtuväliseid hukkamisi, piinamisi,

meelevaldseid vahistamisi ja väljapressimisega seotud rikkumisi uuritaks põhjalikult, ning on veendunud, et selliseid tegusid ei saa põhjendada Boko Harami või muude terroriorganisatsioonide põhjustatud ohu vastu võitlemisega;

18. nõuab suuremate rahvusvaheliste jõupingutuste tegemist, et tagada 2014. aasta aprillis Boko Harami poolt Borno osariigis Chibokis asuvast riigikoolist röövitud enam kui 200 tütarlapse vabastamine;
19. nõuab tungivalt, et Nigeeria valitsus teeks koostööd piirkondlike partneritega, et luua Boko Harami ohu vastu võitlemiseks tugev ja töökindel koalitsioon; hoiatab ühtlasi, et kui sellist koostööd ei tehta, siis vägivald tõenäoliselt jätkub ja õõnestab kogu piirkonna rahu ja stabiilsust;
20. tunnustab kohalike ja rahvusvaheliste ajakirjanike ning inimõiguste kaitsjate tööd ja vaprust maailma tähelepanu juhtimisel Boko Harami julmale äärmuslusele ja nende vägivallategude süütutele ohvritele;
21. mõistab hukka Boko Harami rünnakud usuinstitutsioonide ja palvetajate vastu, ning märgib, et rühmituse vägivallategude ohvriks on vahet tegemata langenud moslemid, kristlased ja muude usutunnistuste esindajad;
22. märgib, et 2015. aasta jaanuaris ähvardas Boko Harami juht Abubakar Shekau naaberriike täiendavate massimõrvade ja sõjaga; tunnustab vaprust, mida näitavad üles kogu piirkonna sõdurid, kes püüavad Boko Harami põhjustatavat ohtu ära hoida ja sellele lõppu teha;
23. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa välisteenistusele, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele, Nigeeria Liitvabariigi valitsusele, Aafrika Liidu ja Lääne-Aafrika Riikide Majandusühenduse institutsioonidele, ÜRO peasekretärile, ÜRO Peaassambleele, AKV–ELi parlamentaarse ühisassamblee kaaspresidentidele ja Üleaafrikalisele Parlamendile.